

PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE
A POSTĘPOWANIA WSZCZĘTE I ICH
WYKRYWALNOŚĆ W POLSCE W LATACH 2000–2012

THE OFFENCES ESTABLISHED AND PROCEEDINGS INITIATED
AND THEIR DETECTABILITY IN POLAND IN THE YEARS 2000–2012

MAGDALENA ADAMCZYK
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

ABSTRACT

In summary discussion of crimes recorded and the proceedings commenced and detection should be noted that with the decrease of recorded crimes are reduced and initiated proceedings with the detectability. Moreover, the average number of crimes recorded in Poland occurred at about 30 thousand crimes against life and health. The highest indicator of risk per 100 000 residents had damaged health, the average for the years 2000–2012 is 41.20. The most at risk of crime against property in 2012 was Silesia. The Kuyavian-reported killings least about 12, at least there was Opole province participate in violence or assault approximately 264 and approximately 424 Voivodship criminal injury.

KEY WORDS

crimes identified, infringement procedures, murder, traceability

ABSTRAKT

Celem artykułu jest ukazanie kształtowania się tendencji postępowań wszczętych w relacji do przestępstw stwierdzonych przeciwko życiu i zdrowiu oraz ich wykrywalności w Polsce w latach 2000–2012. Omówione zostały podstawowe kategorie tej grupy przestępczości: zabójstwo, uszczerbek na zdrowiu oraz udział w bójce lub pobiciu w odniesieniu do całego kraju i poszczególnych województw.

SŁOWA KLUCZOWE

przestępstwa stwierdzone, postępowania wszczęte, zabójstwo, wykrywalność

UWAGI WSTĘPNE

Przestępczość kryminalna jest szczególnie zauważalna dla obywateli, którzy zwykle nie mają do czynienia z przestępczością zorganizowaną czy gospodarczą, natomiast znacznie częściej spotykają się z kradzieżami, włamaniami, niszczeniem mienia czy bójkami.

W 2012 roku odnotowano we wszystkich miastach wojewódzkich, 27 476 stwierdzonych przestępstw¹ przeciwko życiu i zdrowiu. Oznacza to spadek liczby przestępstw stwierdzonych ogółem o ok. 6% względem roku 2011. W okresie 13 lat wystąpiła obniżająca się tendencja rozwojowa. Od roku 2005 liczba stwierdzonych przestępstw nieznacznie maleje po uprzednim wyraźnym wzroście zanotowanym w latach 2004, 2006–2007 i 2011. Liczba przestępstw stwierdzonych w roku 2012 jest niższa od zanotowanej w roku 2000 o 19% (wykres 1)².

WYKRES. 1 LICZBA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZECIWKO ŻYCIU I ZDROWIU W POLSCE W LATACH 2000–2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informacji publicznej).

¹ Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, które w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono przez policję i prokuraturę, że jest to przestępstwo.

² <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestępstwa-przeciwko> (zabójstwa, udział w bójce lub pobiciu oraz uszczerbek na zdrowiu) [dostęp 05.08.2016].

Ilość przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w 2012 roku w miastach wojewódzkich wyniosła aż 27 476³. Liczba przestępstw stwierdzonych, ogółem w roku 2009 wynosiła 402 537, w 2010 – 416 016, w 2011 – 421 206, co oznacza wzrost przestępstw z tej kategorii. Zasadniczo najniższy wskaźnik zagrożenia przestępstwami ogółem w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców wystąpił w roku 2008. Natomiast najwyższe wartości wskaźnika zagrożenia przestępstwami ogółem w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców notowane były w roku 2000. W roku 2012 dynamika o podstawie ruchomej⁴ była niższa o 3%. Najniższa dynamika wystąpiła w roku 2006. Ponadto mając na uwadze tylko wskaźnik średniego zagrożenia przestępstwami w Polsce, w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców, w roku 2012 zanotowano najniższy pośród zabójstw poziom, wynoszący – 1,5⁵.

Jak widać w tabeli 1 średnie zagrożenie przestępstwami pospolitymi w Polsce w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców w roku 2012 wyniosło najmniej w kategorii zabójstw tj. 1,50. Wskaźnik ten maleje wraz z liczbą stwierdzonych zabójstw (w roku 2011 – 1,7, a w 2010 – 1,8). Z uwagi na stosunkowo niewielką liczbę tego typu przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu na przestrzeni ostatnich lat, wskaźnik zagrożenia zabójstwem dla każdego z województw oznaczają w praktyce zagrożenie jednym lub dwoma, a maksymalnie trzema zabójstwami w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców. Wysokim wskaźnikiem charakteryzuje się uszczerbek na zdrowiu. Jednakże należy pamiętać, że jest to tylko statystyka, która nie zawsze jest wiarygodna z uwagi na fakty. Ze względu na to, że część przestępstw w danym roku nie została wykryta, statystyka ulega zmniejszeniu a kolejne lata są znaczenie wyższe co nie oznacza wzrostu przestępczości lecz wykrycie sprawcy i zakwalifikowanie go do roku bieżącego pomimo, że zdarzenie nastąpiło rok czy dużo wcześniej.

---

³ Wszystkie wskaźniki zagrożenia przestępczością na 100 tys. mieszkańców zaokrąglono do pełnych liczb.

⁴ Miary dynamiki o podstawie ruchomej (łańcuchowe) określają zmiany, które występowały w kolejnych okresach w odniesieniu do okresu bezpośrednio go poprzedzającego. M. Adamczyk, *Kształtowanie się przestępczości pospolitej w Polsce w latach 2000–2009*, „Nauka i gospodarka”, 2011/2, nr 9, s. 65.

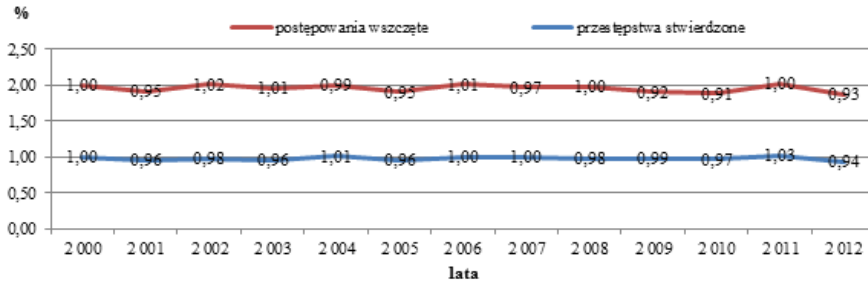
⁵ *Raport o Stanie Bezpieczeństwa w Polsce w roku 2013*, MSW, s. 36. [data pobrania 05.08.2016 r.].

TABL. 1. WSKAŹNIK ZAGROŻENIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI PRZESTĘPSTW PRZECIWKO ŻYCIU I ZDROWIU W PRZELICZENIU NA 100 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 2000–2012.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wyszcze- gólnienie													
zabójstwo art. 148	3,30	3,40	3,10	2,70	2,60	2,20	2,10	2,20	2,00	2,00	1,80	1,70	1,50
uszczerbek na zdrowiu art.156-157	47,40	43,90	43,30	41,00	41,40	39,40	38,90	39,00	37,40	39,60	41,10	43,10	40,20
udział w bójce lub pobicie art. 158-159	37,20	37,20	36,70	36,70	37,60	36,50	37,40	37,60	37,70	34,40	31,10	31,40	29,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informację publiczną).

WYKRES. 2 DYNAMIKA ŁAŃCUCHOWA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH I POSTĘPOWAŃ WSZCZĘTYCH PRZESTĘPSTW PRZECIWKO ŻYCIU I ZDROWIU W LATACH 2000–2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informacji publicznej)

Do postępowań wszczętych⁶ doliczane są również dochodzenia wszczęte faktycznie, a następnie zakończone wydaniem postanowienia o umorzeniu i wpisaniem sprawy do rejestru przestępstw. Według danych Policji, w roku 2012 w miastach wojewódzkich wszczęto 27 163 postępowania przygotowawcze przestępstw przeciwko życiu i mieniu, co oznacza spadek w stosunku do roku poprzedniego.

Analizując dynamikę stwierdzonych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu ogółem, widać, że w latach 2000–2003 jest ona malejąca, następnie rok 2004 i 2006 jest w fazie wzrostowej, a kolejne lata 2005, 2008–2010 to spadkowa tej przestępczości. W roku 2011 wystąpił najwyższy wskaźnik dynamiki w całym okresie objętym badaniem (2000–2012). Postępowania wszczęte w latach 2000–2012 utrzymywały się na bardzo zbliżonym poziomie względem przestępstw stwierdzonych. Jedynie lata 2001–2003 oraz 2006 i 2008 cechował wyższy wskaźnik dynamiki postępowań wszczętych niż przestępstw stwierdzonych. Oznacza to, iż w tych latach większości sprawców postawiono zarzut popełnionego przestępstwa, ilustrują to dane w tabeli 2.

⁶ Wszczęte postępowanie przygotowawcze, jest to postępowanie (dochodzenie lub śledztwo) wszczęte przez jednostkę organizacyjną Policji w związku ze zdarzeniem, co do którego zachodzi podejrzenie, że jest przestępstwem albo jest wszczęte przez prokuraturę.

TAB. 2. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ PRZECIWKO ŻYCIU I ZDROWIU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W ROKU 2012.

Województwa	Zabójstwa	Uszczerbek na zdrowiu	Udział w bójce lub pobiciu
Dolnośląskie	62	1337	896
Kujawsko-Pomorskie	12	761	470
Lubuskie	20	554	394
Łódzkie	43	823	726
Lubelskie	29	651	624
Mazowieckie	30	626	740
Małopolskie	49	1092	677
Opolskie	17	445	264
Podlaskie	16	533	370
Podkarpackie	16	614	516
Pomorskie	27	1284	610
Śląskie	78	2769	2122
Świętokrzyskie	14	424	346
Warmińsko-mazurskie	26	772	562
Wielkopolskie	39	1236	854
Zachodniopomorskie	44	831	591

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informacji publicznej).

Statystyki Policji i innych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny, nie odzwierciedlają w pełni stanu zagrożenia przestępczością. Istnieje bowiem tzw. ciemna liczba przestępstw, czyli zdarzeń, których nie zgłoszono organom ścigania⁷.

Z badań wynika, że w województwie kujawsko-pomorskim zanotowano najmniej zabójstw – jako jedyne województwo z pośród badanych. Mając na uwadze wszystkie kategorie przestępstw należy stwierdzić, iż w województwie opolskim zanotowano najniższy wskaźnik udziału w bójkach lub pobiciu. Natomiast w województwie świętokrzyskim zarejestrowano najmniejszy wskaźnik uszczerbku na zdrowiu w latach objętych badaniem

⁷ Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w roku 2011, s. 27.

(2000–2012). Z pośród wszystkich województw mających wysokie wskaźniki przestępczości pospolitej, najmniej takich przejawów zarejestrowano w województwie śląskim.

Zabójstwo jest to świadome, zamierzone zachowanie skutkujące śmiercią innej osoby. Może być spowodowane silną determinacją wyładowania agresji, korzyściami majątkowymi sprawcy kosztem ofiary, efektem sprzecznych interesów zabójcy i ofiary lub aktem spowodowanym zaburzeniami psychicznymi (np. w wyniku choroby lub wpływu substancji psychoaktywnej). Zabójstwo to kategoria przestępstw kryminalnych kwalifikowana do przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. W myśl art. 148 kk:⁸

§ 1. Kto zabija człowieka, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 2. Kto zabija człowieka:

- 1) ze szczególnym okrucieństwem,
- 2) w związku z wzięciem zakładnika, zgwałceniem albo rozbojem,
- 3) w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie,
- 4) z użyciem broni palnej lub materiałów wybuchowych,

podlega karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

§ 3. Karze określonej w §2 podlega, kto jednym czynem zabija więcej niż jedną osobę lub był wcześniej prawomocnie skazany za zabójstwo.

§ 4. Kto zabija człowieka pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10⁹.

Liczba zabójstw zaprezentowana na wykresie 3 wskazuje, że największe rozmiary tej przestępczości pojawiły się w województwie dolnośląskim i śląskim. Badania dowiodły, że w latach 2000–2012 najniższa dynamika o podstawie stałej wystąpiła w województwie kujawsko-pomorskim osiągając zaledwie 26% przestępstw, (spadek o 74%). Natomiast najwyższa przestępczość miała miejsce w województwie wielkopolskim i małopolskim osiągając 68% (spadek o 32%).

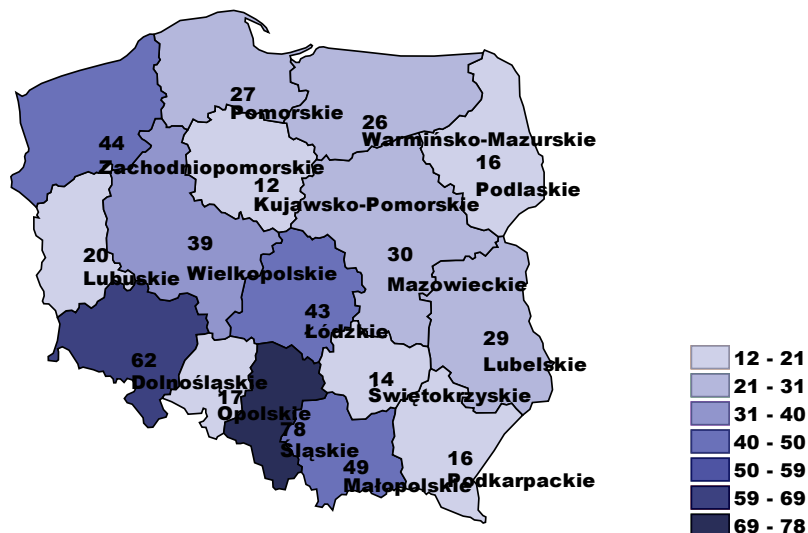
⁸ <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko/63411,Zabojstwo-art-148.html> [dostęp 05.08.2016 r.].

⁹ M. Adamczyk, *Zabójstwa przed i po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, „Nauka i gospodarka”, nr 12, s. 1–2.

W roku 2012 w Polsce wszczęto 566 postępowań przygotowawczych w sprawach o zabójstwo, czyli o 118 mniej niż w roku poprzednim (spadek o 18,3%). Jednocześnie policja stwierdziła popełnienie 582 zabójstw. Oznacza to spadek liczby przestępstw stwierdzonych o 12,1% względem roku 2011 (662). Od roku 2001 zauważalny jest trend spadkowy liczby stwierdzonych zabójstw.

WYKRES 3. ZABÓJSTWA W MIASTACH WOJEWÓDZKICH W ROKU 2012.

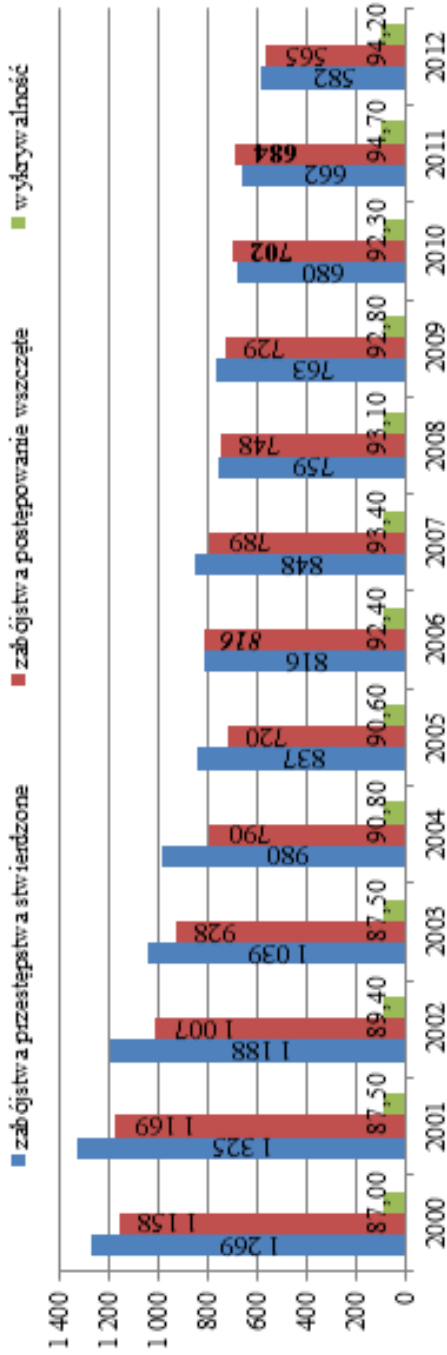
Zabójstwa w roku 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informacji publicznej).

WYKRES 4. LICZBA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH ZABÓJSTW ORAZ POSTĘPOWAŃ WSZCZĘTYCH I ICH WYKRYWALNOŚĆ.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informację publiczną).

Z zebranych materiałów statystycznych widać jak prezentują się postępowania wszczęte względem przestępstw stwierdzonych. W całym badanym okresie (2000–2012) zauważono, że tylko w latach 2010–2011 postępowania wszczęte przewyższyły przestępstwa stwierdzone. Ponadto sukcesywnie rosła wykrywalność w latach objętych badaniem, jednak najwyższy wskaźnik wystąpił w roku 2011 na poziomie 94,7%.

Wykrywalność oznacza pewien stosunek liczby wykrytych przestępstw w danym roku przez liczbę przestępstw stwierdzonych w danym roku oraz powiększonej o przestępstwa stwierdzone w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu nie wykrycia sprawcy.

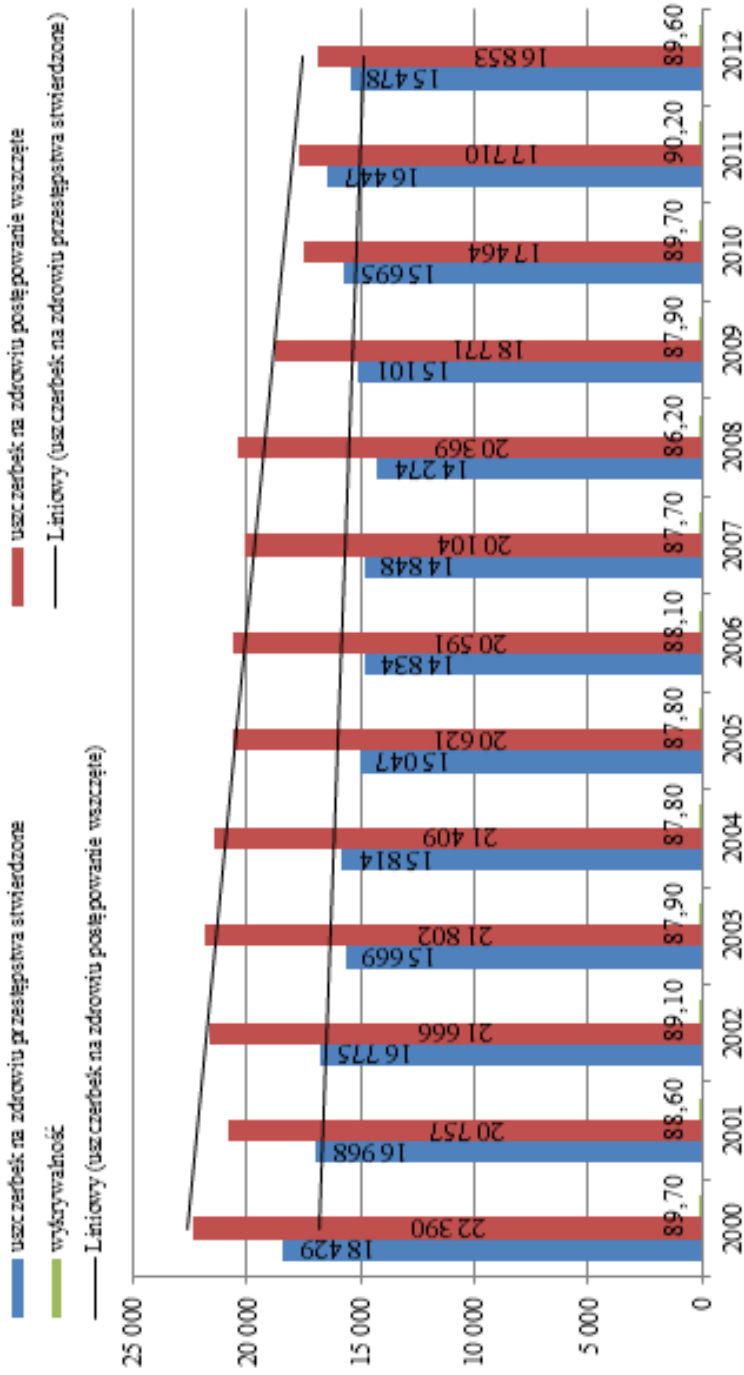
CIEŻKI USZCZERBEK NA ZDROWIU

Uszczerbek na zdrowiu polega na pozbawieniu człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała¹⁰.

---

¹⁰ <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko/63426,Ciezki-uszczerbek-na-zdrowiu-art-156.html> [dostęp 05.08.2016 r.].

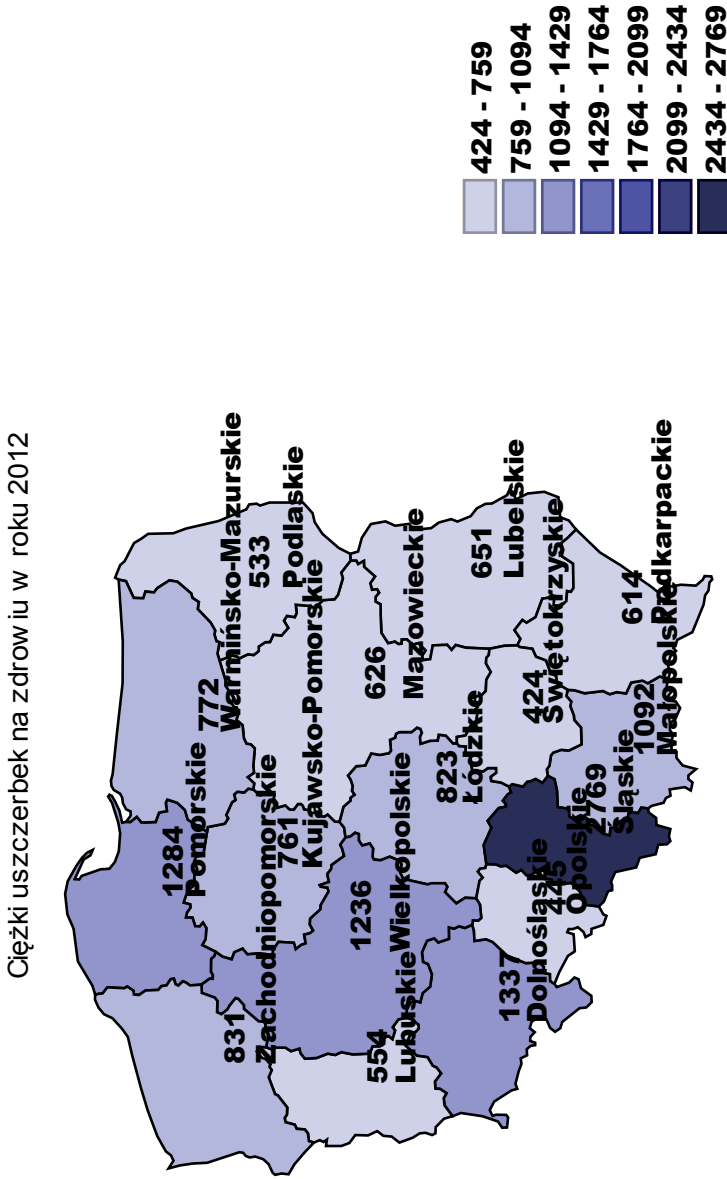
WYKRES 5. LICZBA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH USZCZERBKU NA ZDROWIU ORAZ POSTĘPOWAŃ W SZCZĘTYCH I ICH WYKRYWALNOŚĆ.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informacji publicznej).

Na wykresie 5 została przedstawiona wykrywalność sprawców przestępstw, będące relacją między tymi miernikami, a przestępstwami stwierdzonymi i postępowaniami wszczętymi. Analizując wykrywalność widać, że jest zdecydowanie niższa aniżeli wykrywalność zabójstw. Jedynie w latach 2008–2011 zauważalna jest dynamika rosnąca, osiągając najwyższy wskaźnik na poziomie 90,2% w roku 2011 jako najwyższy z pośród lat objętych badaniem. Jednakże liczba wszczętych postępowania uszczerbku na zdrowiu jest zdecydowanie wyższa od przestępstw stwierdzonych niż to miało miejsce w przestępstwach z kategorii zabójstw. W okresie 2000–2012 to postępowania wszczęte dominowały nad przestępstwami z tej kategorii. Dynamika o podstawie ruchomej w roku 2012 zarejestrowała najwięcej przestępstw w sześciu województwach (pomorskie – wzrost o 12%, małopolskie – wzrost o 11%, świętokrzyskie – wzrost o 7%, opolskie i podkarpackie – wzrost o 4% oraz lubelskie – wzrost o 2%). W pozostałych województwach wystąpił poziom nieprzekraczający 100% tj. w 2000 roku przyjętym jako podstawa. W roku 2012 w województwie łódzkim, wielkopolskim, mazowieckim i lubelskim zanotowano spadek przestępczości o ok. 15%. W Polsce w 2012 roku wszczęto 16 874 postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa spowodowania uszczerbku na zdrowiu, czyli o 4,7% mniej niż w roku 2011, kiedy to odnotowano 17 710 postępowania. Stwierdzono 15 478 przestępstw w tej kategorii, co oznacza spadek o 5,9% względem 2011 roku, kiedy to odnotowano ich 16 447. Od roku 2009 obserwuje się wzrost liczby tego typu przestępstw.

WYKRES 6. CIĘŻKI USZCZERBEK NA ZDROWIU W MIASTACH WOJEWÓDZKICH W ROKU 2012.

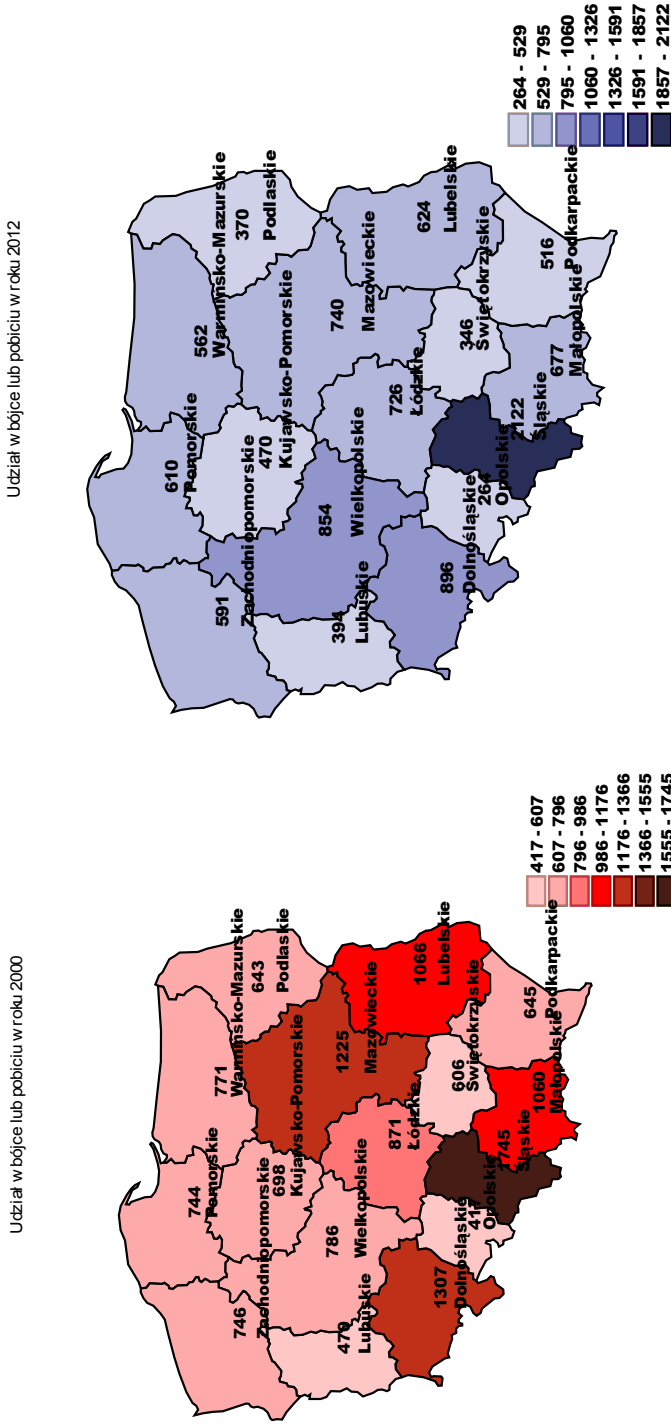
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informację publiczną).

Ostatnim z omawianych przestępstw stwierdzonych, jest udział w bójce lub pobiciu. Przez **udział w bójce lub pobiciu** należy rozumieć udział w starciu przynajmniej 3 osób, z których każda jest jednocześnie napastnikiem i broniącym się (bójka) lub czynną napaść przynajmniej dwóch osób na inną osobę (pobicie). Najczęściej jest tak, że zdarzenie rozpoczyna się w formie napaści na drugą osobę, do którego to dołączają się inne osoby. Pobicie może przerodzić się w bójkę, a bójka w pobicie. Z uwagi na dynamikę zdarzenia bardzo często powstaje problem z zakwalifikowaniem udziału poszczególnych uczestników zajścia i ustaleniem ich roli. Jeżeli dochodzi do starcia dwóch osób „sam na sam” nie dochodzi do popełnienia przestępstwa z art. 158 Kk. Także, gdy po stronie sprawcy atakującego „sam na sam” przyłączyła się inna osoba, która wspomogła go w agresywnych działaniach, ale bez jego wiedzy i zgody, nie można uznać, że wziął on udział w bójce lub pobiciu¹¹.

---

¹¹ <http://www.cywilne-karne.pl/udzial-w-bojce-lub-pobiciu/47.html> [dostęp 07.04.2011 r.].

WYKRES 7. UDZIAŁ W BÓJCE LUB POBICIU W MIASTACH WOJEWÓDZKICH W LATACH 2000 I 2012.

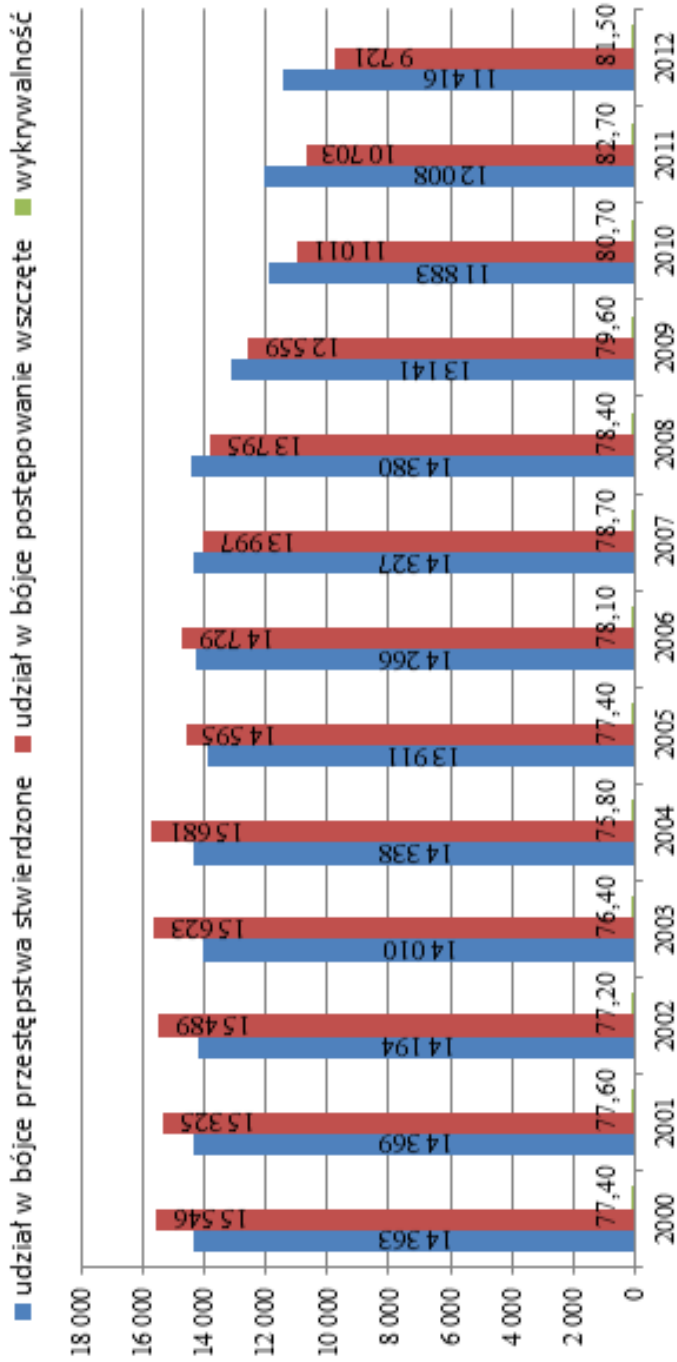

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informację publiczną).

Patrząc na zestawienie dwóch map na wykresie 7 widać, że udział w bójce lub pobiciu w roku 2012 znacznie wzrósł w województwie śląskim – o 22 % względem roku 2000, KSP zarejestrowało wzrost o 16%, a w województwie wielkopolskim dynamika wzrosła o 9% względem roku 2000. Ponadto są województwa, w których zanotowano znaczący spadek tego rodzaju przestępstw. W województwie świętokrzyskim wystąpił spadek udziału w bójce lub pobiciu o ok. 43%, natomiast w województwach: podlaskie o ok. 42%, lubelskie 41%, mazowieckie 40%, opolskie 37%, małopolskie 36%, kujawsko-pomorskie 33%, dolnośląskie 31%, warmińsko-mazurskie 27%, zachodniopomorskie 21%, podkarpackie 20%, pomorskie 19%, łódzkie 17%, lubuskie 16%. Z badania (tab. 1) wynika, że najwyższy wskaźnik dynamiki o podstawie zmiennej wystąpił w roku 2011 oraz w 2004 i 2006. Rok 2011 cechował się najwyższym wzrostem przestępstw w tej kategorii spośród lat objętych badaniem (2000–2012). W roku 2012 wszczęto 9723 postępowania przygotowawcze w sprawach o udział w bójce lub pobiciu – o 9,2% mniej aniżeli odnotowano ich w roku 2011. Stwierdzono 11 416 przestępstw udziału w bójce lub pobiciu, co oznacza spadek o 5% w stosunku do roku 2011. Należy podkreślić, że liczba przestępstw w tej kategorii w roku 2012 była najniższa od 13 lat.

WYKRES 8. LICZBA STWIERDZONYCH PRZESTĘPSTW UDZIAŁU W BÓJCE LUB POBICIU ORAZ POSTĘPOWAŃ WSZCZĘTYCH I ICH WYKRYWALNOŚĆ.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dane są dostępne tylko na podstawie złożonego wniosku o informację publiczną).

Wykres 6 przedstawia udział w bójce lub pobiciu, z którego wynika, że w latach 2000–2006 zdecydowanie większe były postępowania wszczęte aniżeli przestępstwa stwierdzone. Kolejne lata, 2007–2012, to znaczny spadek postępowań wszczętych. Dynamika o podstawie kroczącej w latach 2005–2012 pokazuje, że w miarę spadku przestępstw stwierdzonych, ulegają zmniejszeniu postępowania wszczęte. W latach 2005–2011 wykrywalność rośnie po czym zaczyna spadać osiągając 81,5% w roku 2012. Najniższa wykrywalność w latach objętych badaniem czyli 2000–2012 wystąpiła w 2004 roku utrzymując się na poziomie 75,8%, a najwyższa w roku 2011 osiągając 82,7%.

PODSUMOWANIE

Podsumowując rozważania na temat przestępstw stwierdzonych oraz postępowań wszczętych i ich wykrywalności należy stwierdzić, że w miarę obniżenia przestępstw stwierdzonych, ulegają zmniejszeniu wszczęte postępowania wraz z wykrywalnością sprawców tych przestępstw. Ponadto średnia liczba przestępstw stwierdzonych w Polsce wystąpiła na poziomie ok. 30 tys. przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Najwyższym wskaźnikiem zagrożenia w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców był uszczerbek na zdrowiu, jego średnia w latach 2000–2012 to 41,20. Najbardziej zagrożonym przestępczością przeciwko mieniu w roku 2012 było województwo śląskie. W kujawsko-pomorskim zanotowano najmniej zabójstw – ok. 12, w województwie opolskim najmniej wystąpiło udziałów w bójce lub pobiciu – ok. 264, a w województwie świętokrzyskim ok. 424 przestępstwa uszczerbku na zdrowiu.

BIBLIOGRAFIA

1. Adamczyk M., *Kształtowanie się przestępczości pospolitej w Polsce w latach 2000-2009*, „Nauka i gospodarka”, 2011/2, nr 9.
2. Adamczyk M., *Zabójstwa przed i po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, „Nauka i gospodarka”, nr 12.
3. Dane z Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Źródła internetowe

4. <http://www.cywilne-karne.pl/udzial-w-bojce-lub-pobiciu/47.html>
5. <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestępstwa-przeciwko>

6. <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno/63411,Zabojstwo-art-148.html>
7. <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno/63426,Ciezki-uszczerbek-na-zdrowiu-art-156.html>
8. <http://www.cywilne-karne.pl/udzial-w-bojce-lub-pobicciu/47.html>
9. <https://bip.mswia.gov.pl/bip/raport-o-stanie-bezpie/18405,Raport-o-stanie-bezpieczenstwa.html>

Mgr Magdalena Adamczyk Absolwentka studiów doktoranckich Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu